

Bryce meddeles derfor følgende om den amerikanske Kvindes Stilling:

I.

Kvindens Rettigheder.

Hvad Kvindens lovlige Rettigheder angaar, beror disse naturligvis paa, hvad de enkelte Stater i Unionen har fundet for godt at vedtage i saa Henseende, ti i intet Tilfælde har den almene Lov givet sig af med dem. Med megen Afvexling i underordnede Enkeltheder er imidlertid Lovens Grundsætninger de samme i næsten alle eller maaske alle Stater. Kvinden erigestillet med Manden i alt, som angaar private Rettigheder. Gifte saa vel som ugifte Kvinder har for længe siden faaet fuld Ret til at raade over deres Ejendom uden Hensyn til, om denne er erhvervet ved eget Arbejde eller skyldes Gave eller Arv. Dette Punkt anses for saa vigtigt, at det i flere Stater er fastslaaet i selve Forfatningen. Kvinderne har i de fleste Stater Ret til Formynderskabet over deres Børn, hvilket i England nægtedes dem indtil 1886. Loven om Ægteskabsskilsmissen er i samme Stater visselig langt fra at være tilfredsstillende, men stræber dog efter at skifte lige mellem Mand og Hustru. I mange Stater værner Loven særlig Kvinderne med Hensyn til Arbejdstiden, og i den senere Tid er der gjort flere Forsøg paa yderligere at værne dem i denne Retning, men Midlerne har ikke altid været vel valgte.

Kvinderne har i langt større Udstrækning end i Europa banet sig Vej til de fleste Kald og Virksomheder. I mange af de nordlige Stater praktiserer de som Læger og synes at have haft faa eller ingen Fordomme at besejre. Ved nogle Universiteter er der indrettet medicinske Skoler for dem. Større Vanskelighed har det voldt dem, at faa Lov til at møde for Domstolene som Sagførere, men ogsaa dette er lykkedes for mange Kvinder, og de kvindelige Sagførere synes at være i Tiltagen . . . En Kvinde udgiver eller udgav for kort Tid siden med stort Bifald *Illinois Law Journal*. Flere har kastet sig over Lærer- og Præstegærningen. Mange har med Held holdt videnskabelige Forelæsninger . . . Mange, langt flere end i England, anvendes som Skrivere eller paa anden Maade baade i nogle af Regeringens Departementer og paa Telegrafkontorerne saa vel som paa Trykkerierne og i andre Virksomheder, hvor den fysiske Styrke ikke er nødvendig. De udgør et overvældende Flertal af Lærerkrafterne i de almindelige Skoler saa vel for Drengene som Piger og anses for at være dygtigere end Mændene, i det mindste til at undervise mindre Børn. — I 1887 var der i de forenede Stater 104,249 Lærere og 190,439 Lærerinder; da Mændene er i Flertal i de sydlige Stater, er Kvindernes Overvægt i de nordlige Stater saa meget større. — Ingen Standsfordomme forbyder Døtre af Præster eller Jurister, selv de mest ansete, at undervise i Elementarskoler. Alt i alt er det lettere for Kvinden at finde en Bane og faa indbringende Arbejde af intellektuel, kommerciel eller mekanisk Art i Amerika end i nogen Del af Evropa. Den offentlige Mening er helt og holdent stemt for at aabne Kvinden alle Veje til Erhverv, hvorom

ogsaa de ny Forfatninger i mange vestlige Stater vidner, idet der i dem udtrykkelig siges, at Kvinden skal have Adgang til alle Virksomheder og Kald. I intet Land har Kvinderne taget saa fremragende Del i Kampen for sædelige og filantropiske Formaal som i Amerika. De var de første, de ivrigste og virksomste Apostle i Kampen mod Slaveriet. De har taget en ikke mindre aktiv Del i Afholdssagitationen. Kvindernes kristelige Afholdsforening med dens utallige Grene, har været en af de mægtigste Kræfter, som har modarbejdet Handelen med stærke Drikke, især i de vestlige Stater, og enkelte Kvinder har med overordentlig Iver kastet sig ind i Striden. For nogle Aar siden, under den saakaldte Whiskykrig, trængte de ind i Udsækningslokalerne, angreb Kroerne og besvor de drikkende at forlade Lokalerne. I Kampen mod Fattigondet har Kvindernes Hjælp været uvurderlig. Da der for tre, fire Aar siden trængtes til en Lov, for at Administrationen af Barmhjertighedsvirksomheden i New York kunde blive bedre, gik en Kvinde, tilhørende en af Landets ældste og mest agtede Familjer, til Albany, fremstillede Sagen for Statens lovgivende Forsamling og udvirkede det ønskede. Barmhjertighedsforeningernes Organisation i de store Byer forestaas og forvaltes i stor Udstrækning af Kvinder, og den Frihed, de nyder, i Forening med en Forretningsdygtighed, som er langt sjældnere blandt Evropeas Kvinder, gør dem til ubetalelige Medhjælpere i denne Gærning, som det voxende Fattigonde gør vigtigere for hver Dag, der gaar. Da det efter Borgerkrigen blev nødvendigt at skaffe Lærerkrafter til Institutioner og Skoler for Negerne, var det ogsaa hovedsagelig unge Piger fra Norden, der meldte sig til dette Kald og opfyldte det med overordentlig Nidkærlighed.

Den amerikanske Kvinde tager langt mindre Del i Politiken end hendes engelske Søstre, men mere end Kvinderne i Tyskland, Frankrig og England. At hun ikke taler saa meget om politiske Emner, skyldes til Dels den Omstændighed, at politiske Spørgsmaal — naar Tiden for Præsidentvalg undertages — ikke forekommer saa ofte i almindelige Samtaler, som Tilfældet er i England. Kvinder har vist aldrig været valgte til Medlemmer af republikanske eller demokratiske Forsamlinger, men de har taget saa virksom Del i den filantropiske Agitation, at det er nødvendigt at tage Hensyn til dem, naar der skal lovgives om den Slags Spørgsmaal, ja, at man vanskelig kan udelukke dem fra Deltagelse i den lovgivende Virksomhed. Det er derfor heller ikke overraskende at se Beskyttelsespactiet udtale i sit Valgprogram af 1884, at »det tilfulde erkender Kvindens Indflydelse og tilbyder hende samme Ret som Manden i de nationale Anliggenders Styrelse.«

Den ministerielle Retskrivning.

Ved det ny Skoleaars Begyndelse blev den ministerielle Retskrivnings vigtigste Be-

stemmelser — trykt som Manuskript — uddelt til Lærere og Lærerinder ved Kommunens offentlige Skoler.

Strax paa første Side befales, at en *Kristen* skal med stort. Dette er rimeligt. Nu har Jøder og Hedninger lige siden Retskrivningsmødet 1872 været ene om at gøre sig tykke med store Bogstaver. Der bør være lige Ret og Adgang for alle Religionsbændere — ogsaa til de store Bogstaver, saa længe man er nødt til at beholde dem.

Heller ikke vil man i vor loyale Tid undre sig over, at der skal skrives *Hans* Majestæt, eller at *den Niende* skal med Stort, naar Kristian staar foran, og *Hellig*, naar Knud følger efter. Alle disse Bestemmelser viser kun den tilbørlige Respekt for Tronen og Alteret, som de smaa Bogstaver var nær ved at bringe Folk til at glemme.

Børnernes *engang*, som i 18 Aar daglig er bleven rettet til *en Gang*, faar herefter Lov at blive staaende, ja de søde Unger skal ikke en Gang have Fejl længer, naar de skriver saa stygt sammensatte Ord som *herefterdags*, *hidtildags*, *ingenting*, *hjemefter*, *hjemmefra*, *Alnaturen*.

Midt i denne Saabyske Gammeldagshed tager »sejsten« sig ud som en ung, kaad kultusministeriel Spas.

Der bruges *ingen Selvlydsfordobling*, hedder det, men Børnene skal dog skrive: *sneede*, *teede*, viis, viist. Tonetegn er ikke længer tilladt. Hvordan der skal gøres Forskel paa Ord som *foer* og *for*, *goer* og *gør*, *veed* og *ved*, oplyses ikke. Derimod indprentes det gentagne Gange den tungnemme Lærer, at der ikke maa skrives *eenøjjet*. Som om Mennesker med to Øjne kunde finde paa sligt.

Mærkeligst er Ordenes ny Deling. Denne er baade Filologer og Seminarister en uløselig Gaade:

Der skal herefter skrives: *ej-e*, *Høj-en*; *Lav-et*, *mjav-e*, *Rav-et*, *Sav-en*, *Trav-en*, *Rev-el*, *Behov-et*, *dov-en*, *flav-e*, *Spiltov-et*, *hov-en*, *Hov-et*, *Hov-eri*, *Plov-en*, *Rov-et*, *Tov-et*, *Luv-en*, *syv-ende*, *snev-er*, *væv-er*.

I disse Ord er den naturlige Deling efter Afledningen altsaa tilladt og lovbeftet. Et Fremskridt vilde det være, om den var gennemført. Men Bestemmelserne forlanger endvidere, at der skrives:

Ha-vet, *Gna-vet*, *Na-vet*, *Kra-vet*, *Gra-ven*, *Re-vet*, *gro-ve*, *Ho-ven*, *Klo-ven*, *Lo-ven*, *Sko-ven*, *so-ve*, *Lø-vet*, *Forlo-ver*, *Gy-vel*, *Le-ver*, samt *Væk-sten*, *vok-se*.

Overfor denne Meningsløshed har Læreren ikke andet at gøre end at raade Børnene til at undgaa Ordenes Deling, selv om lidt mere af Kommunens kostbare Papir derved gaar tilspilde. Forklare den ny Stavelse-Deling kan der ikke være Tale om.

Bestemmelserne omfatter otte Sider. Der skulde mange otte Timers Arbejdsdag til for at begribe dem. Forhaabentlig vil Skolens Lærere og Lærerinder anvende deres Tid fornuftigere.

Teacher.